N°. 2034 | 1856.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. franko te adresseeren aan het Bureau dezer Courant.

MAANDAG 22 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 20 December.

De Tweede Kamer heeft gisteren hare beraadslagingen over de begrooting ten einde gebragt in eene lange zitting, die op nieuw het bewijs heeft gegeven, hoe 't ministerie voor zijne taak onbekwaam is. Wij betwisten aan den minister van Justitie geene regtsgeleerdheid, zoomin als wij aan den minister van Binnenl. Zaken groote technische kennis ontzeggen in de vakken, die met de nijverheid en de openbare middelen van vervoer in verband staan. Wij willen beiden aannemen als specialiteiten van groote verdiensten. Maar daarom zijn zij nog geen staatslieden. Het is er zoo ver af dat zij staatskennis zouden hebben aan den dag gelegd, dat zij veeleer ieder verstandig man verbaasd hebben door hunne onwetendheid en onbedrevenheid op het politiek gebied. Gisteren onder anderen heeft de *minister van Justitie* zich weder doen kennen door eene zoo groote onhandigheid als wij er ooit eene gezien hebben. Hij zelf heeft eene politieke demonstratie van de Kamer tegen 't kabinet uitgelokt, alhoewel de baan voor hem was schoon geveegd, en hij niets anders te doen had, dan ze schoon te laten. De zitting van gisteren is door het onverstand van den minister-zelven geworden eene van de meest pijnlijke, die 't kabinet beleefd heeft. Hetgeen niet weinig beteekent voor al wie de beraadslagingen heeft gevolgd en ondervonden heeft, dat dit goevernement moeijelijke dagen telt.

Nadat gisteren de Kamer had afgedaan wat er nog met betrekking tot de begrooting was overgebleven, is de kredietwet voor 't ministerie van *Binnenl. Zaken* in diskussie gebragt. Tijd en plaatsruimte verhinderen ons heden daarvan uitvoerig verslag te geven. Wij moeten dat overlaten voor ons Nommer, dat aanstaanden Maandag zal uitkomen. Inmiddels volstaan wij hier met eene beknopte opgaaf van het voorgevallene. De heer *Elout van Soeterwoude* had te kennen gegeven, dat zijne stem tegen de begrooting van *Binnenlandsche Zaken* [illegible], niet [illegible] motieven was gegrond geweest.

Er ontstond daaruit eene diskussie over de konstitutionneele theorie, waaraan deel namen de heeren van *Zuylen van Nijevelt, van der Linden* en *Bosscha*, die allen tevens verklaarden voor de kredietwet te zullen stemmen, gelijk zulks ook deed de heer *ter Bruggen Hugenholtz*.

Daarmee was de rij der sprekers gesloten. Wat had nu de *minister van Justitie* te doen? Eenvoudig mede te deelen, wat hij namens het kabinet had in 't midden te brengen, en dan ware de zaak daarmede afgedaan geweest. Maar neen! daartoe heeft hij zich niet kunnen bepalen. Na de belangrijke mededeeling gegeven te hebben, die wij zoo aanstonds zullen laten volgen, liet hij zich verleiden, tot een betoog over de konstitutionneele theorie in 't algemeen, en in 't bijzonder over de houding der Kamer omtrent den minister van Binnenl. Zaken, en eindigde met een nieuwe verklaring te geven omtrent de quæstie van het onderwijs. Zijne algemeene theorie bleek eene ketterij; de toepassing daarvan op den minister van Binnenl. Zaken was valsch, zoowel omtrent de feiten als de theorie, en zijne nieuwe verklaring omtrent de beginselen, waarop het lager onderwijs zal worden gebouwd, beuzel[illegible]. Van alle kanten in de Kamer verhieven zich stemmen tegen den minister, die hem op vrij onzachte wijze uit zijne [illegible] illuzien rukten. De heer *Thorbecke* vond naast zich, de heeren *Mackay* en *Groen*, met den heer *Schimmelpenninck van der Oye* en den heer *van Nispen van Sevenaer*. En men lette wel op, dat de heeren *Thorbecke* en *van Nispen* in hunne teregtwijzing aan den minister het beleefdst waren.

De heeren *Mackay* en *Schimmelpenninck* waren vrij scherp, en de heer *Groen* was onverbiddelijk. Hij heeft den minister letterlijk verpletterd. En zoo is dan ook van deze diskussie te zeggen *fines coronat opus*. Het einde der beraadslagingen heeft het zegel van politieke onbekwaamheid op het kabinet gedrukt.

De verklaringen, door den *minister van Justitie* namens het kabinet gegeven, waren belangrijk. Hij zegt, dat het standpunt der Regering bekend is door het besluit van 11 December jl. Tot nadere verklaring daarvan dient, dat Z. M., op het verzoek van den *minister van Binnenl. Zaken* tot ontslag uit zijne betrekking, wegens ziektetoestand ingediend — een toestand die nog niet geweken is — nog niet definitief heeft willen beschikken, ook omdat Z. M. zou wenschen, dat die minister nog in de gelegenheid werd gesteld de wet nopens het onderwijs in gereedheid te brengen en haar te verdedigen, als zijn gezondheidsstaat dit zoude toelaten. Z. M. zou in dat geval wenschen, dat de minister, thans slechts tijdelijk vervangen, de hem door den Koning opgedragen taak zou vervullen, althans wat het *lager onderwijs* betreft. Daarom heeft de minister zich bereid verklaard, om het *lager onderwijs alleen* te behandelen, en alzoo afgezien van het plan om alle drie de takken van onderwijs te gelijk te regelen. Dit is zijn voornemen, als zijne gezondheid mag gespaard worden. Maar wanneer deze hem de voordragt niet mogt veroorloven; dan kan de Kamer zich toch verzekerd houden, dat de wet op het lager onderwijs haar desniettemin zal worden aangeboden, en dat zij die zal ontvangen als de Kamer na het recès te zamenkomt, wie ook dan met de portefeuille van *Binnenl. Zaken* moge belast zijn. Hij geeft op nieuw de verzekering, dat de voordragt de godsdienst en het geweten van een ieder vrij zal laten.

Ziedaar de mededeeling door den minister van Justitie gedaan. Wij geven haar, gelijk wij ze vinden, en onthouden ons van daag van aanmerkingen.

Het *Residentieblad*, over de ministeriëele *claqueurs* in de Tweede Kamer sprekende zegt:

»De heer Strens moge, op dit hoogst opmerkelijk applaudissement doelende, van het *Volk* spreken dat »achter de kiezers" staat, (*hij* staat te *laag* om dat publiek te schatten) en *de Tijd* moge spottend zeggen: »de *engelenbak* gaf teekenen tot goedkeuring" (hij zou begrijpen *dat hij zijne spotternij eenigzins behoorde te wijzigen, als dat publiek zich eens aan hem vertoonde*) — er ligt eene veel beteekenende goedkeuring en eene waarschuwing in zich, en op 15 December in de parlementaire raadzaal geschiedde."

Wenschen de »welgezinden" de dagen van Jan de Wit terug?

Men schrijft ons uit Paramaribo, 21 November:

»Ik heb u bij dezen eene blijde tijding mede te deelen, welligt zal daarvan voor uw veel geacht dagblad *de Tijd* gebruik kunnen worden gemaakt. Het is het behouden arrivement van het schip *de Snelheid*, kapt. Henning, op den 2n Oktober van het Nieuwediep uitgezeild, en alhier den 19n dezer op de reede van Paramaribo ten anker gekomen, aan boord van welken bodem zich bevonden de zes Eerwaardige Zusters, die allen in den volmaaktsten welstand, frisch en gezond behouden zijn aangekomen.

»Zoodra het schip ten anker was, begaven zich de zeer Eerwaarde heeren Magné en Zwinkels, aan boord van *de Snelheid*, en verwelkomden de zeer Eerwaardige Moeder en Zusters, wiens geestelijke blijdschap ik niet zou kunnen beschrijven.

»Er was voor alles gezorgd; drie rijtuigen stonden aan den goevernementstrap, alwaar door de ijverige pogingen van het hoofd onzer politie, de meest mogelijke orde heerschte, niettegenstaande de onnoemelijke toegevloeide menigte. De Eerwaardige Zusters verlieten nu het schip *de Snelheid*, landden aan den goevernementstrap, stapten in de rijtuigen, en waren in een oogenblik op het voorplein voor de hoofddeur van onze kerk, en werden van daar door eenige lieve onschuldige kleinen in witte kleederen met bloemen ingehaald, en door onzen Hoog Eerwaardigen grijzen Bisschop Monseigneur Schepers voor het Heilig Altaar ontvangen.

Het koor hief onmiddellijk den plegtigen Lofzang *Te Deum* aan, waarna Monseigneur een allertreffendste aanspraak hield, toegepast op de Eerwaardige Zusters en hare komst onder de vreemden.

»De blijdschap van onze Katholieken behoef ik u niet te schrijven. Het Opperwezen kon ons geen grooter schat, geen beteren rijkdom geschonken hebben, niet alleen voor de Katholieken in het bijzonder, maar voor Suriname in het algemeen."

Naar aanleiding van den neteligen toestand, waarin de *Maatschappij van Weldadigheid* verkeert, schrijft het *Handelsblad* het volgende:

»De staat van zaken op het tegenwoordig oogenblik is eenvoudig en met weinige woorden te omschrijven. Er bestaat bij de maatschappij onvermogen, om aan hare verpligtingen te voldoen, en er bestaat regeringloosheid in haren boezem. De voorzitter en leden der kommissie van Weldadigheid hebben hunne betrekking den 6 dezer nedergelegd; volgens hunne verklaring, *omdat er wegens volstrekte ontstentenis van middelen geene mogelijkheid bestaat, om de zaken der Maatschappij zelfs voor het oogenblik gaande te houden*. Opmerkelijk is het daarbij dat nog in dit jaar, dat kollegie geweigerd had in eene schikking te treden, welke voorgesteld was door de staatskommissie van 13 Nov. 1855, en waarvan de grondslagen waren: 1°. afscheiding van de vrije kolonien met de zoogenaamde gewone kolonisten, van de overige met de weezen, vondelingen, verlaten kinderen, bedelaars en landloopers; 2°. overlating der eerstgenoemden aan de Maatschappij van Weldadigheid en van de laatstgenoemden aan den Staat; 3°. overneming der gevestigde schuld van de M. v. W. door den staat, met reduktie van 4 op 3 pCt. Thans verklaart de kommissie van Weldadigheid, dat die van de zijde der Regering voorgestelde schikking niet zoo onaannemelijk zoude zijn, mits met eenige wijzigingen; maar de onderhandelingen daarover zouden tijd vereischen, en.... ook voor de behoeften des oogenbliks heeft men geene middelen.

»Uit dezen toestand is voortgevloeid, dat de gekommitteerde des Konings (de heer A. baron Mackay) het beheer voorloopig heeft opgevat, en dat de minister van Financiën (vervangenden dien van Binnenlandsche Zaken!) aan de Staten-Generaal voorstelt eene extra bijdrage van *f* 182,000 te verleenen om de zaken der M. v. W. gaande te houden tot ultimo Junij 1857 en derhalve eene verhooging der 6 maandelijksche kredietwet voor binnenl. zaken met dat bedrag. Z. Exc. drukt bij de memorie van Toelichting tot dit ontwerp, zoo stellig de verwachting uit, dat de M. v. W. door tusschenkomst van den bevoegden regter (de regtbank te 's Gravenhage) in staat van kennelijk onvermogen zal worden verklaard, dat men er haast niet aan mag twijfelen, of de Regering zal die verklaring zelve uitlokken en het interimair beheer van haren gekommitteerde kort laten duren.

»Niet onbelangrijk is de raming van inkomsten en behoeften voor de kolonie der M. v. W. gedurende de zeven maanden van 1 December ll. tot 30 Junij e. k., die bij de memorie van toelichting gevoegd is. Wanneer wij die verschillende maandstaten, ontleend aan de werkelijke behoeften en inkomsten van 1855 en 1856, zonder bepaalde rubrieken bijeenvoegen, dan bevinden wij als

»*behoeften*: Voor loopende uitgaven in de kolonie (aldus zonder eenige nadere specificatie)	*f* 198,552.09
Voor levensm., geneesm., winkelw.	» 153,431.—
Aankoop van grondst. der fabrikage.	» 243,384.55
Rent., provisien en premie van assur.	» 3,500.—
Administratiekosten	» 11,420.33
	f 610,287.97

en daarentegen als

»*inkomsten*: Aan bestedingsgelden, vervangings- en transportkosten.	*f* 186,620.03
(Van binnenl. zaken uit het bijzondere fonds, opgerigt bij de wet van 10 Febr. 1844 (*Staatsbl.* N°. 7) van de Handel-Maatschappij voor koffijzakken.	» 178,780.—
Van het departement van koloniën voor blaauwe katoenen.	» 63,158.72
	f 428,558.75
»Zoodat er een tekort te wachten is van.	» 181,719.22
	f 610,287.97

»De gevraagde som van *f* 182,000 is dus juist het geraamde, vereischte, om de zaak gaande te houden en niet in de noodzakelijkheid te komen om de 10,000 bewoners der kolonie aan hun lot over te laten."

Bij de gisteren alhier gehouden herstemming ter verkiezing van één lid van de kamer van koophandel en fabrieken zijn uitgebragt 39 stemmen op den heer H. Rahusen en 2 op den heer R. Daniël Wolterbeek, zoodat eerstgenoemde verkozen is.

Wij vernemen dat de gezondheidstoestand van den minister van Binnenlandsche Zaken gunstiger wordt.

Bij den minister van Finantiën is ontvangen eene aan 's Rijks schatkist verschuldigde som van ƒ 80, door een onbekende, onder letter A., postmerk *Zutphen*, in bank- en muntbiljetten ingezonden.

Te rekenen van Zaturdag den 20sten dezer, is het kantoor van den rijkstelegraaf te Amsterdam gevestigd in het nieuwe gebouw voor het post- en telegraafkantoor aldaar.

De ingang voor het publiek tot het telegraafkantoor is op de Nieuwezijds-Voorburgwal.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft gisteren de Credietwet met algemeene stemmen aangenomen. Daarna is de Kamer verdaagd tot 17 Februarij, tenzij bijzondere omstandigheden vroegere bijeenroeping noodzakelijk maken.

Z. M. heeft den kapt. ter zee B. G. Escher eervol ontslagen als direkteur-generaal van het departement van marine, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten, met benoeming tot inspekteur en adviseur voor het personeel en materieel der zeemagt; erkend den heer F. W. Heineken als konsul der vrije Hanzeestad Bremen, te Batavia.

ROTTERDAM, 19 Dec. Heden arriveerde alhier van Harderwijk over Amsterdam, per spoor, een datachement suppletie-troepen, sterk 150 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den kapt. der inf. J. J. B. Sterke, de 2de luit. der inf. G. L. N. Brits, de tweede luit. der artill. J. P. C. Rutten en de offic. van gez. 3de kl. J. J. Granpré Molière. Terstond na aankomst begaven zij zich aan boord van het daartoe gereed liggende fregatschip *Amboina*, van de hh. Anth. van Hoboken en Zonen, gevoerd door kapt. J. C. Tromp, om daarmede naar Java te worden overgevoerd.

MIDDELBURG, 17 Dec. In eene bijeenkomst van heeren reeders alhier, is na gezette overweging en vergelijking van de rotterdamsche en amsterdamsche monsterrollen besloten, dat men zich te dezer stede bij de aanmonstering zal houden aan die te Rotterdam en te Dort vastgesteld. Ook in andere zeesteden vernemen wij dat dit het geval is.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

BERN, 18 Dec. De pruissische nota is hier ontvangen. Pruissen heeft het diplomatiek verkeer met Zwitserland afgebroken. De Bondsraad is in buitengewone zitting vergaderd, en heeft besloten, de Bondsvergadering bijeen te roepen.

(*Depêche van het Frankfurter Journal.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 Dec. De tweede gevolmagtigden van Rusland, Engeland, Pruissen, Oostenrijk en Sardinië hebben graaf Walewski doen weten, dat zij hun instruktiën voor de nieuwe konferentiën hebben ontvangen. De turksche gezant wacht de zijne nog af, maar zij kunnen niet lang uitblijven, daar de berigten uit Konstantinopel van den 8 melden, dat de divan zich bezig hield met ze op te maken. Waarschijnlijk zal er dus geen of weinig verandering komen in den tijd die opgegeven is als die, waarop de konferentiën geopend zullen worden, dat is, het einde dezer maand of het begin der volgende.

De nota van den *Moniteur* over de neufchâtelsche quaestie heeft hier algemeen een goeden indruk gemaakt. Men vreesde toch, dat de Keizer zich misschien zou hebben laten leiden, door de herinnering aan oude vriendschapsbetrekkingen met den zwitserschen afgezant, generaal Dufour. Het tegendeel is gebleken. Te regt zegt de *Assemblée Nationale*, welk blad voor de Regering anders alles behalve gunstig is, dat de Keizer alleen de pligten in het oog heeft gehouden, die hij jegens Frankrijk en Europa te vervullen had.

De *Presse* en de *Siècle* zijn de eenige parijsche bladen, die van een ander gevoelen zijn. Beiden geven hun leedwezen te kennen en dat dit besluit juist op het oogenblik genomen is dat de konferentiën geopend staan te worden; het laatste blad voegt er bij, dat de zaken zich nu nog meer verwarren zullen en dat misschien de konferentiën, onder den indruk der gebeurtenissen, verpligt zullen wezen haar beraadslagingen een geruimeren omvang te geven.

Nog liep er in sommige staatkundige kringen het zonderlinge gerucht, dat Pruissen zijn regten op Neufchâtel zou laten varen, maar daarentegen een klein duitsch Staatje ten vergoeding ontvangen. Het pensioen, aan den Vorst van dat land te betalen, zou voor rekening van Zwitserland komen.

— De Keizer heeft de adelborsten Magdelaine en Augey Dufresse, beide van de *Duroc*, tot ridders van het Legioen van Eer benoemd, wegens hun menschlievend gedrag bij het vergaan van dat oorlogsvaartuig.

— De Keizer heeft eene wapenschouwing gehouden op het plein der Tuileriën over de keizerlijke garde, welke zich te Parijs, Courbevoie, St. Denis, St. Cloud, St. Germain en Versailles bevindt. De Keizer was te paard gezeten tusschen Prins Napoleon en den jeugdigen prins van Pruissen. Onder het gevolg des Keizers bevonden zich niet minder dan zeven maarschalken.

— Men spreekt van een ernstig geschil, dat ontstaan was tusschen de maires der hoofdstad en den prefekt der Seine, naar aanleiding van het verstrekken van hulp, hetwelk de prefekt onder zijne bevoegdheden wilde rangschikken. De maires zouden daarop reeds hun ontslag ingediend hebben, doch de zaak is naderhand geschikt.

— De Keizer heeft den Koning van Napels laten geluk wenschen en op aansporing van Frankrijk ook Koningin Victoria. Welligt zullen deze gelukwenschen, hoewel het niets meer dan beleefdheden zijn, medewerken om de goede verstandhouding tusschen de napelsche Regering en de westersche mogendheden te herstellen.

— Prins Jerôme is weder ongesteld en een diner, dat heden op het Palais Royal ter eere van den Prins van Pruissen zoude gegeven worden, blijft achterwege. De Keizer en de Keizerin hebben heden namiddag Prins Jerôme een bezoek gegeven en bij deze gelegenheid de voorwerpen bezigtigd, welke Prins Napoleon van zijne reis in het Noorden medegebragt heeft.

— Het antwoord des Konings van Napels op den brief van gelukwensching, hem door den Keizer gezonden, is alhier aangekomen. Dat antwoord is in zeer hartelijke bewoordingen vervat.

— Uit Lissabon wordt aan den *Times* geschreven, dat de minister van Oorlog ten gevolge der duurte van de levensmiddelen, £ 58,000 meer als op het budget bepaald was, voor de rations der troepen heeft uitgegeven. Ook de zout-opbrengst was zoo slecht uitgevallen, dat de Regering zich genoodzaakt heeft gezien, den invoer van vreemd zout tegen een regt van 10 reis per cwt. toe te staan.

— Een telegrafisch berigt uit Madrid meldt, dat de accijnsen in Spanje weder bij koninklijk besluit hersteld zijn.

— De fransche *Moniteur de l'Armée* behelst een artikel over de inrigting van het leger van Tien-Te, opperhoofd der chineesche muiters, en luidt aldus:

»Er is een bijzonder korps van artilleristen, dat over twaalf vuurmonden beschikt, die allen van klein kaliber zijn en dagteekenen van 1675, tijdens de regering van Kang-Hi. De wielen en affuiten zijn plomp; de kanonniers zelven trekken hunne stukken. Gewoonlijk zijn 20 man noodig om eenen 8ponder voort te trekken.

De kogels zijn gewoonlijk hol. Ook maken zij gebruik van steenen kogels.

Behalve van die wapenen, bedienen zij zich van brandstichtende vuurpijlen, gesmolten lood als anderzins.

Tijdens het gevecht, dat [illegible] werd tusschen de oproerlingen en het keizerlijk leger, sneuvelde de bevelhebber van het laatste; die bevelhebber was de mandarijn Lee Ton, een der generaals, die aan het hof van Pekin in groot aanzien was; de vuurpijl die hem doodde, werd op korten afstand op hem geworpen; zijne kleederen vatten vuur en 't was onmogelijk het uit te dooven; de vuurpijl had veel overeenkomst met grieksch vuur.

Die gebeurtenis besliste de nederlaag van het keizerlijke leger, dat anders den veldslag zou gewonnen hebben.

De soldaat, die den vuurpijl had geworpen wekte de verbazing der oproerige troepen, die hem een bovennatuurlijke magt toeschreven. Hij is tot opperbevelhebber van de artillerie van Tien verheven en geniet het volle vertrouwen van dezen en van zijne krijgsmakkers.

De wonden worden bij het leger niet vuur genezen; zoodra er een been of arm is afgezet legt men een gloeijend ijzer op het bloedende lid en sluit op die wijze de wonden. De kwetsuren met het blanke wapen toegebragt, worden op dezelfde wijze genezen; de chineesche heelmeesters bezitten eene gansch bijzondere bekwaamheid voor die soort van operatiën. Zij hebben ook bijzondere middelen voor de genezing van ernstige ziekten; 't is stellig dat zij iets anders dan kina voor het verdrijven der koorts gebruiken.

Eene bijzonderheid, die melding verdient, is onlangs opgemerkt. De cholera was in de maand Augustus laatsleden in den Tehoo Tang uitgebarsten. In de plaats van te wrijven, gelijk in Europa, zag men de chineesche doctors gloeijende ijzers op al de ligchaamsdeelen der lijders leggen.

Volgens ooggetuigen zou de behandeling goede uitkomsten hebben opgeleverd.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Dec. Het diskonto is van 6½ op 6 % teruggebragt.

— Een brief uit Aden zegt, dat de britsche krijgsmagt, die uitgezonden was om guano te halen van de eilanden Kuria Muria, genoodzaakt is geworden die eilanden te verlaten door de veel sterkere arabische bevolking.

— Men zal zich herinneren, dat voor eenigen tijd door de bladen veel gesproken is van de door graaf Walewski aan den dag gelegde sympathie jegens Rusland en dat daardoor het vrij geven van de door dien graaf in Polen bezeten goederen, die verbeurd waren verklaard, als reden werd opgegeven. Deze beweering werd alstoen door de fransche dagbladen ontkend met de bijvoeging dat de graaf nimmer goederen in Polen bezeten heeft, zoodat hun verbeurdverklaring niet kon worden opgeheven. Thans de *Advertiser* voert tot staving van haar eerste gevoelen, een dekreet uit het blad *Tijgodeik Petersburski* van 12/24 September 1844 aan, hetwelk aldus luidt: »Ten gevolge van een dekreet van den raad van bestuur van het koningrijk Polen, genomen in de maand Julij 1844 is besloten — daar graaf Alexander Walewski op zijn verzoek van het jaar 1833 vergiffenis heeft bekomen, doch sedert nagelaten heeft van dit bewijs van genade gebruik te maken, — zijne grondbezittingen verbeurd te verklaren; terwijl verder besloten wordt de bezittingen, enz. die aan graaf Walewski toebehoord hebben, ten gunste van de Kroon, bij het kadaster in te schrijven.« De stoutheid, zoo laat de *Advertiser* er op volgen, waarmede dit feit in Frankrijk ontkend wordt, kan alleen verklaard worden door den toestand, waarin de fransche drukpers zich bevindt.

Evenwel dient men hierbij in het oog te houden, dat de *Advertiser* in der tijd meldde, dat de goederen van graaf Walewski *nà* het vredesverdrag waren vrijgegeven, hetgeen een groot verschil maakt met het jaar 1844, dat nu wordt opgegeven.

— De *Magdalena* is in Engeland aangekomen met $ 1,026,000, aan specie, en berigten uit Greytown, Jamaica en Demerara. Onder de passagiers bevindt zich de van Callao komende fransche admiraal Tourlichon. Uit de West-Indiën valt niets van belang te melden. Uit Valparaiso verneemt men, dat de toestand in het binnenland bevredigend is; de mijnen van Capiapo leverden veel op. Uit Peru loopen de berigten tot 11 November. Te Arequipa was eene nieuwe revolutie tegen Castilla uitgebarsten, die door Echenique en Dastillo moet zijn aangehitst. Deze revolutionnaire beweging verklaart zich ten gunste van generaal Vivanco. De steden Santander en Andras waren door een stam Indianen vernield en alle nederzettingen aan de Pastasa-rivier eveneens door dezen. Mogt de regering den inwoners geen bijstand of bescherming verleenen, dan zijn zij bereid zich tot Ecuador te wenden.

— Alle te Napels woonachtige Engelschen hebben den Koning een adres van gelukwensching doen toekomen; de andere hier aanwezige vreemdelingen hebben hetzelfde gedaan. De Koning was daardoor zeer getroffen.

De stad is des avonds gedurende vier dagen verlicht geweest.

BELGIE.

BRUSSEL, 19 Dec. De *Moniteur* van heden behelst het volgende manifest, door den Koning gerigt aan alle [illegible] onder den datum van 15 September jl.

Overal, zoowel bij de in de hoofdstad van het koningrijk gevierde nationale feesten, als bij de feesten gegeven in de hoofdplaatsen der provinciën, overal heb ik met aandoening de gelijktijdige ontboezeming ontvangen der zoo edele en uitmuntende gevoelens, waaraan België mij gewoon had gemaakt, maar waarop de omstandigheid van den vijf-en-twintigsten verjaardag mijner troonsbeklimming een bijzonder merkteeken van plegtigheid en grootheid heeft gedrukt.

Ik zou gaarne de nederigste gemeenten hebben bezocht om er mij, omringd te zien door trouwe bevolkingen, welke het niet minst-belangrijke deel van het land vormen waaraan ik een geheel leven van zorgen en genegenheid gewijd heb.

Ik acht mij gelukkig door het orgaan der gewestelijke administratiën aan het geheel belgische volk de opregte uitdrukking der dankbaarheid te mogen betuigen, waarvan mijn hart vervuld is, bij den aanblik van zooveel liefde en vertrouwen.

LEOPOLD.

Volgen de handteekeningen der ministers.

In hetzelfde blad vindt men de volgende cirkulaire van den minister van Binnenlandsche Zaken aan de goeverneurs, aldus luidende:

Mijnheer de Goeverneur,

De Koning heeft, in een koninklijken brief gerigt aan al de gemeenten van het rijk, de uitdrukking der gevoelens wel willen kenbaar maken, welke Z. M. bezield heeft, bij den aanblik der nationale manifestatiën die den vijf-en-twintigsten verjaardag zijner regering hebben gekenmerkt.

Iedere gemeente van uwe provincie zal door tusschenkomst een exemplaar ontvangen van het koninklijk manifest, door de hand Z. M. onderteekend.

Dat exemplaar zal besloten zijn in een foedraal, bestemd om het zorgvuldig te bewaren, althans als men niet doelmatiger achtte het in een lijst te doen zetten

In geval dat tot dit laatste mogt worden overgegaan, 't welk gij wel zondt doen aan te bevelen, zou de koninklijke brief tot versiering kunnen dienen der vergaderzaal van den gemeenteraad, waardoor een blijvende gedachtenis zou worden gegeven der gehechtheid, die den Koning aan de natie verbindt.

Hierbij zult gij, mijnheer de goeverneur, twee exemplaren van het koninklijk manifest vinden, eveneens door den Koning onderteekend, die in het provinciaal archief moeten bewaard worden.

De minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) P. DE DECKER.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 December.

BEVALLEN (13 Dec.): A. M. M. van Hoorn, geb. van Hoorn, D. — (16 Dec.): M. C. Addicks, geb. Legel, D. — S. P. Druyvesteyn, geb. van der Mersch, D.
OVERLEDEN (13 Dec.): G. A. Lublink.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		18 DEC. 4½ u. gebl.	19 DEC. 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		63 1/16	63¼	a	63⅜	63 5/16
Dito Dito	3 »	75⅛	75 5/16	»	75⅜	75¼
Dito Dito	4 »	94⅛	94⅜	»	94½	
O. I. Leening 1844	4 »	93½		»		
Amortisatie	3½ »	89		»		
Handel-Maatschappij	4½ »			»		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ »			»		
Dito Hollandsche dito				»		
Obligatiën	4½ »			»		
Maatschappij van Weld.	4 »	61	60½	»		
Aand. Ned. Bank				»		
België, Certifikaten	4½ »			»		
Dito *Rothschild*	2½ »		51 5/16	»	51⅜	51 5/16
Frankrijk, Obligatiën	3 »			»		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼ »	23⅝	23 13/16	»	24	23 13/16
Nieuwe	3 »		41	»	41¼	
Binnenlandsche	3 »	37 5/16	37⅜	»	37⅞	37 13/16
Cert. Coup. Sp. Com.		5 13/16	6	»		
Amortisable Schuld			6	»	6⅛	
Portugal, te Londen	3 »	44 7/16	44½	»	44⅝	44⅝
Dito Uitgestelde				»		
Rusland, bij Hope en C.	5 »	103	103	»		
Dito A°. 1828–1829	5 »		101¼	»		
Negot. 1831 en 1833	5 »	99¼		»		
Nieuwe Engelsche	4½ »	92⅞		»		
Negot. 1840	4 »	83¼	83	»		
Dito *Stieglitz*	4		82½	»		
Dito Nieuwe	4 »			»		
Certifikaten te Hamburg	5 »	93 13/16		»		
Inschr. op 't Grootboek	6 »			»		
Dito Certifikaten	6 »			»		
Polen, Obligatiën	4 »	75⅞		»		
Aandeelen 1835			151½	»	151¾	151½
Oostenrijk, Metalliek	5 »	73⅜	73 11/16	»	73¾	73 [illegible]
Dito Nationale	5 »	74 11/16	74⅝	»	75 1/16	75 [illegible]
Dito 1847	2½ »	38 9/16	38¼	»	38 7/16	
Dito 1851 en 1852	2½ »	[illegible]	38¼	»	38 [illegible]	
Dito Nieuwe	5 »	83⅞	[illegible]	»	83⅜	83 [illegible]
Dito 1854	5 »	83⅜	83⅞	»	83⅝	83 [illegible]
Weener Bank	5 »					
Dito	4 »			»		
Aand. met Loting fl. 250	f			»		
Nieuwe dito 1854				»		
Pruiss. Aand. 1854						
Amerika, Bank-Aktiën Cert.			1	»		
Dito Orig.			⅞	»		
Napels, Cert. bij *Rotsch.*	5			»		
Sardinië, te Londen	5 »			»		
Denemarken, dito	5 »			»		
Louisiana, te Londen	5 »			»		
Brazilië	5 »	97	97¼	»		
Dito 1843	5 »		96¼	»		
Mexiko, te Londen £ 100	3 »	19⅞	19¾	»	19⅞	
Dito Onbepaalde	3 »	19⅞	19¾	»	19⅞	
Peru	4½ »			»		
Grenada, dito à £ 100	3 »	21¼	21¼	»	21⅜	
Dito Uitgestelde				»		
Ecuador				»		
Venezuela, te Londen	4½ »	32	32 1/16	»	32¼	32¼
Dito Uitgestelde	1¼ »			»		
Grieken, Bl. à £ 100	5 »	3 5/16		»		

N. 5 pc. Stieglitz 95 1/16, ¼; O. 93⅝, 9/16; Prost. 66¾, 67¼; Rot. 124, 126; B. Sp. 20; Grenada onb. 21¼, ⅜; Ecuador onb. 13⅞, 11/16; Venezuela onb. 32 1/16, ⅛, ⅜.

De markt verkeerde over het algemeen in eene zeer willige stemming, met veel handel in binnenl. spaansche en oostenrijksche fondsen.

Koers van het Geld: Beleening 4½ 5pCt., Prolongatie 5 à 5pCt., Diskonto 5½ pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 54⅞	Livorno	2/m.	f	89
»	zigt	» 55¼	Napels	»	»	82
Bordeaux	2/m.	» 54¾	Petersburg	»	»	1.81
»	zigt	» 54⅞	Weenen	6/w.	»	32¾
Madrid	3/m.	» 234	Augsburg	»	»	35 5/16
Cadix	»	» 234	Frankfort	»	»	97⅛
Sevilla	»	» 233	Hamburg	2/m.	»	34 15/16
Bilbao	»	» 233	»	zigt	»	35 5/16
Lissabon	»	» 39¾	Londen	2/m.	»	11,52½
Porto	»	» 39¾	»	zigt	»	11,65
Genua	2/m.	» 45	Rotterdam	»	»	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 55, Obligatiën 3 pc. 72½; id. 4½ pc. 97; Spanje 1—3 pc. 23¾; Binnenl. 3 pc. 38½; Romeinen 5 pc. 85; Oostenrijk Met. 5 pc. 77¾; id. Nat. 5 pc. 78¾.

PARIJS, 19 Dec. Fransche 4½ pc. 92.—; 3 pc. 66.95; 1½ pc. Spanje —; 3 pc. id. 39¼; 5 pc. Met. 88½; Rom. Leen. 85¼.

LONDEN, 19 Dec. Cons. 93⅞; Spanje buit. 3 pc. 44¼; id. 1½ pc. 24½; Rusl. 5 pc. 106½; id. 4½ pc. 96½; Holl. 4 pc. 97; id. 2½ pc. 65¼; Sard. 5 pc. 88½; Braz. 101; Peru 4½ pc. 76; Gren. uitg. 7; id. onb. 21¾; Mexiko 3 pc. 22; Portugal 3 pc. 46; Ecuador 14¼; Venezuela 35½; Wissel op Amst. 11.17; Hamburg 13.6½.

WEENEN, 19 Dec. Met. 5 pc. 82; id. 4½ pc. 71½; Bank-Aktiën 1038; Credit Anst. 322½; Wissel op Londen 10.19; Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver 7.

BERLIJN, 19 Dec. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 104¼.

HAMBURG, 19 Dec. Spanje 1¼ pc. 35; id. 3 pc. 22⅛; Rusl. 5 pc. 99¼; 4½ pc. 89½; 3 pc. Mexikanen 10⅝; Noord-Duits. bank 98¾; Wissel op Londen 3/m. 13 5; id. kort 13,2; Amst. 36.10.

FRANKFORT, 19 Dec. 5 pc. Met. 77; 1¼ pc. Spanje binnenl. 23⅝; id. 3 pc. 37½; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

De Minister van Financien maakt bekend, dat de RENTE-BETALING *op het Grootboek der Nationale Schuld, rentende twee en een half ten honderd in het jaar, over het halfjaar, verschijnende op den eersten Januarij 1857, zal plaats hebben als volgt:*

Van Donderdag den 1 Jan. 1857, tot en met Vrijdag den 9 daaraanvolgende.

Op het eerste bureau.

Litt.	Inschrijvingen:		
A,	van n°. 2401	tot het laatste n°.	
B,	» 6301	»	»
C,	» 2101	»	»
D,	» 2401	»	»

Op het tweede bureau.

E,	van n°. 1201	tot het laatste n°.	
F,	» 901	»	»
G,	» 3001	»	»
H,	» 5101	»	»
J,	» 1501	»	»
K,	» 3601	»	»

Op het derde bureau.

L,	van n°. 3001	tot het laatste n°.	
M,	» 3601	»	»
N,	» 1201	»	»
O,	» 3601	»	»
P,	» 2101	»	»
Q,	» 1	»	»
R,	» 3301	»	»

Op het vierde bureau.

S,	van n°. 6301	tot het laatste n°.	
T,	» 1501	»	»
U,	» 301	»	»
V,	» 3601	»	»
W,	» 3601	»	»
X,	» [illegible]	»	»
Y,	» 1	»	»
Z,	» 601	»	»

Van Maandag den 12 Jan. 1857, tot en met Vrijdag den 16 daaraanvolgende:

Op het eerste bureau.

Litt.	Inschrijvingen:			
A,	van n° 1	tot n° 2400	ingesloten.	
B,	» 1	» 6300	»	
C,	» 1	» 2100	»	
D,	» 1	» 2400	»	

Op het tweede bureau.

E,	van n° 1	tot n° 1200	ingesloten.
F,	» 1	» 900	»
G,	» 1	» 3000	»
H,	» 1	» 5100	»
J,	» 1	» 1500	»
K,	» 1	» 3600	»

Op het derde bureau.

L,	van n° 1	tot n° 3000	ingesloten.
M,	» 1	» 3600	»
N,	» 1	» 1200	»
O,	» 1	» 3600	»
P,	» 1	» 2100	»
R,	» 1	» 3300	»

Op het vierde bureau.

S,	van n° 1	tot n° 6300	ingesloten.
T,	» 1	» 1500	»
U,	» 1	» 300	»
V,	» 1	» 3600	»
W,	» 1	» 3600	»
Z,	» 1	» 600	»

Zullende vervolgens van Maandag den 19 Jan. 1857 tot en met den 23 het daaraanvolgende, gedurende alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag) de bureaux van het Grootboek geopend zijn tot het voortzetten der gezegde rentebetaling over al de nog verschuldigde halfjaren en op alle inschrijvingen zonder onderscheid.

Tevens worden, overeenkomstig art. 19 van het koninklijk besluit de dato 18 Mei 1818 (*Staatsblad* n°. 24), voor de *tiende of laatste maal* opgeroepen de nog niet opgekomen regthebbenden op de renten over het halfjaar, verschenen geweest op 1 Julij 1852, waarvan de betaling, ingevolge koninklijk besluit van den 25 Oktober 1855, zal blijven opengesteld tot en met den 30 Junij 1857.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 20 December.

Overzigt der Week.

KOFFIJ zonder de minste levendigheid; slechts voor behoefte worden bagatellen tot vorige prijzen gekocht.

THEE blijft vast.

TABAK. Op de voortdurende hooge prijsvorderingen der houders ging van Maryland weinig af en gaat ook in afwachting der Veilingen op 28 dezer, niet veel om. Het artikel blijft overigens goed op prijs.

KATOEN, met beperkten handel, uithoofde van het gevorderde saizoen. Wegens den onbeduidenden voorraad souteneert zich het artikel ten volle.

RUWE SUIKER met kleinen handel, en kwam ons alleen de afdoening ter oore van 542 kn. Java ex *Cornelia* n°. 15 a f ½ ond. Nov. prijzen, en 2380 kn. d°. zeilend p. *S. van Heel* n°. 13 a f 43½, terwijl voor Export naar Londen nog iets in Havana en Surinaamsch gedaan werd.

GERAFFINEERDE SUIKER vast en voor dadelijke levering gevraagd. Men noteert thans:

N. G. R. Superfin, Crushed, f 48, N° 2 f 46, N° 3 f 45, A. S. R. N° 1 f 45 a 45½, N° 2 f 44 a 44½, N° 3 f 43 a 43½; B. & H. N° 1 f 44, N° 2 f 43½, S. & T. N° 1 f 45, N° 2 f 44, N° 3 f 43, W. & Z. f 43, T. & C. f 43. — Lompen gehakt f 43 a 44. — Kandij, wit f 70 a 80, blank f 60 a 68, geel f 50 a 58, helbruin f 47 a 49, middelbruin f 45 a 46, bruin f 44 a 45. — Basterden helbruin f 38 a 42, bruin f 35 a 37, — Stroop f 28 a 30.

RIJST lusteloos en alleen de gemeene en beschadigde kwal. gevraagd. In veiling bedongen 5807 bn. B. S. Rangoon vrij hooge prijzen van f 3 à 6½, terwijl nog in veiling komen op 23 Dec. ca. 6000 bn. B. S. Arakan ex *'s Gravenhage* en op 24 dezer. 3332 bn. B. S. dito ex *Severn.* Men houdt gep. Aracan à f 8¼, dito Java f 9 a 10, dito Tafel f 14 a 15.

SPECERIJEN in een doen. *Nagelen* vast op 34½ a 35 c.

FRUIT tamelijk gesouteneerd. In Veiling zijn verkocht 2900/1 m. condaatsche *Vijgen* a f 10, benevens 5000/1, 2372, en 5700/4 ms. comepre d°. van f 12 a 12½. Tegen aanst. Woensdag zijn nog in Veiling geannonceerd 680/1, 150/2 m. nieuw Muscadel *Rozijn*, 530 ks. en 423 m. Malaga Vijgen.

TIN. *Banca.* De rijzing in dit metaal heeft weder nieuwe vorderingen gemaakt; nadat 700 bl. met f 86 betaald zijn wordt thans niet onder f 87 losgelaten.

In VERFWAREN en *Verfhouten* is niets van belang omgezet.

HUIDEN zeer willig, doch wegens gebrek aan keuze in de W.-I. en Java-soorten bleef de handel beperkt. Inl. soorten in een doen

GRAANMARKT.

Tarwe en Roge flaauw met weinig handel; verkocht van Tarwe: 128 ℔ n. Lubecker f 345; 156/2 ℔ n. Bovenl. f 330, f 350; 150, 151/2 n. Geldersche f 305, 310.

Van Rogge: 120 ℔ Amerikaans f 260; 141/2 ℔ n. Inl. f 220; 118 ℔ Petersburger f 22[illegible].

Garst Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad Deensch 81½ £. Op 9 vaten Olie in Sept. ek. 79; April ek. 8[illegible]. *Lijnzaad* een doen; 106/7 ℔ Memel f 300; 108 ℔ Riga f 320, 109 ℔ Petersb. f 355. *Raapolie* op 6/w. f 54; Vliegend f 52¾; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 45¾, 6; 1° Mei ek. f 49. *Lijnolie* op 6/w. f 41; Vliegend f 39¾, 1°. Sept., Oct., Nov. en Dec. ek. f 38½, 9; Maart ek. f 38¾; April f 39; Mei f 39; *Hennepolie* op 6/w. f 47½; *Raapkoeken* per 1040 st. f 90, 95. *Lijnkoeken* per 104 st. f 9, 14½.

MIDDELBURG, 18 Dec. Tarwe. Puike Zeeuwsche f 10,40 a 10,50 naar deugd, mindere soorten f 10; puike Nieuwe Walchersche dito begin beurs f 11,50, doch later kon men de beste aan f 11 koopen, de Bakkerij echter kocht nog aan f 11,25 de mud. — Zeeuwsche Rogge f 7,25. — Gerst. Puike Winter f 6,25, mindere f 6, puike Zomer dito f 5,75, mindere f 5,50 per mud. — Walchersche Witteboonen f 10 a 10,25; dito Bruineboonen f 10 a 10,50; dito Paardeboonen f 6 a 6,25. — Walch. Groene Erwten, puike f 7,75, mindere f 7,25, groote f 8,50 a 9 naar deugd. — Zeeuwsche Paardeboonen f 6 a 5,75 naar deugd, dito Erwten f 6. — Koolzaad f 16 geboden, men hield veelal op f 1,30 vast. — Raap-Olie f 53,50, Patent-Olie f 55,50, Lijn-Olie f 43 per Vat.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 17 Dec. Hoffman, Pegasus, Pernau.
Bij DUNGENESS, 16 Dec. Kuyper, Admiraal Jan Evertsen, Amst. n. Batavia.

UITGEZEILD:

HELVOET, 17 Dec. Manneken, de Kleinkinderen, Gibraltar. — 18 Dec. Teengs, d'Elmina, Akyab. — Jones, Twee Anthony's, Akyab, via Brouwershaven.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 20 Dec., in lading naar:

Keulen.	F. H. Kamps, Cöln N°. 1.
Dusseld. en Duisb.	F. Henke, de Goede Verwachting.
Ruhrort.	G. Scholten, Hoffnung.
Mainz.	J. Sinsig, Maintz N°. 1.
Frankfort.	W. Böcking, Frankfort N°. 16.
Ludwigh. en Mannheim.	H. S. Walson, Rijn en Amstel.
Wesel.	E. T. Beijer, de Hoop.
Mannheim.	M. Buchner, die Harmonie.

Rijnhoogte ARNHEM, 18 Dec. 3 el 44 duim.
KEULEN, 19 » 13 vt. 6.

Advertentiën.

(2782) In de nabijheid van de Munt zijn voor een Heer te Huur: **twee gemeubileerde Kamers.** Nadere informatie op *franko* aanvrage bij den Boekhandelaar H. A. ZWEERS, Kalverstraat bij de Munt.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY, werken op een verbazende wijze ter genezing van *zeere* of *zieke beenen.* H. J. M. [illegible], in de Warmoesstraat te *Amsterdam* woonachtig, had gedurende acht jaren zeven zweren aan een zijner beenen, waaruit zich onophoudelijk vocht ontlastte, en welke kwaal hem zeer ellendig en ongelukkig maakte. Vele geneesmiddelen werden door hem beproefd, doch alle te vergeefs, terwijl zijn toestand hoe langer hoe meer verslimmerde. Eindelijk nam hij zijne toevlugt tot de Zalf en Pillen van Holloway, en na de verordeningen deswegens, gedurende ruim twee maanden, stiptelijk opgevolgd te hebben was hij volmaakt genezen, en is nu in staat beter dan ooit zijne beenen te gebruiken.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 12.00, f 20.50.

Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij E. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche-straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, depôthouder te *Prinsland* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloways' Etablissement.* (2592)

(2736) Bij de Erven P. T. BRAAM te Rotterdam, is uitgegeven:

Handboekje van Godsvrucht voor den Advent en het Hoogfeest van Kersmis. Tweede Druk. Kerkelijk goedgekeurd. Groot 70 Blz. Prijs 20 Cents.

(2775) Bij J. T. SOMMER, Boekhandelaar te Almelo, is uitgegeven en alom verzonden:

JAARBOEKJE
VOOR TIJD EN EEUWIGHEID.
Elfde Jaargang 1857.

Kerkelijk goedgekeurd. Prijs . . . . f 0.50.

INHOUD.

Voorwoord des Vertalers. I. Inleiding. 2. Halt! 3 Alarmgelui. 4. De twee oudste gebeurtenissen. 5. Over den vorst der hel. 6. Over de ergste zonde. 7. De schoolmeester der wereld.

A. Wat is het christelijk geloof? 8. Laurentius. 9. Een stuk van gewetensonderzoek. 10. De levende catechismus. 11. Eene inlassching. 12. Over den wortel des christelijken geloofs. 13. Wat Christus voor u wil zijn! 14. Wie is Christus ook zonder u? 15. Wat de catechismus zijn kan voor de gedoopten. 16. En de levende catechismus? 17. Een recept tegen de armoede. 18. Christen-turksch.

B. Over de noodzakelijkheid des geloofs 19. Oude en nieuwe meesters der wijsheid 20 Een grove uitval. 21. Over het paardengeloof. 22. Over het apengeloof. 23. Een tusschenbedrijf. 24. Over het vleeschgeloof. 25. Overweging. 26. Een bruggetje. 27. Over de menschelijke onwetendheid. 28. Over eenen dooden Kapitein. 29. Tusschenvraagstukken. 30. Over het geleerde nietsweten.

C. Over de noodzakelijkheid der Goddelijke Openbaring. 31. Over den hemelschen Schoolmeester. 32. Over een logenbeeld. 33. Eene rondreis. 34 Wat waren onze voorouders zonder Christelijk geloof? 35. Leerzame toepassing. 36. Twaalf harde noten, om die als Nieuwjaars-geschenk te kraken. 37. Over rijke armen. 38. Over den weg naar den hemel 39. Over de kern der deugd. 40. Einde en afscheid.

Men leze over vorenstaand Jaarboekje voor Tijd en Eeuwigheid de volgende gunstige beoordeeling in de *Kath. Nederl. Stemmen* van 13 Dec. jl.

Het is voorzeker niet gemakkelijk om verstaanbaar en op eene aangename wijze voor het volk te schrijven.

Dat de eerste schrijver van het Jaarboekje voor *Tijd en Eeuwigheid* de regte snaar wist aan te slaan, bewees de verbazende aftrek, welke het alom in Duitschland vond, en men betreurde het algemeen, dat de even geleerde als achtingswaardige ALBAN STOLZ, de zorg voor dit nuttig Jaarboekje aan een ander opdroeg. De vorige jaargangen hebben echter bewezen, dat afwisseling van personen ook hier eene gunstige zijde heeft. Trouwens ook het grootste genie, wanneer het op luimige invallen, koddige vergelijkingen aankomt, [illegible] den daar uitgeput, en zonder [illegible] er [illegible] hier kan een nieuwe schrijver goede diensten bewijzen, oude waarheden in een verrassend licht voorstellen, ze in een nieuw gewaad hullen, en zoo bij voortduring den leeslust gaande houden. Dit schijnt mij inderdaad het geval te zijn met dezen elfden jaargang.

De ernstigste onderwerpen worden op eene voor het volk vatbare wijze verhandeld, en gelijk de geleerde vertaler te regt opmerkt — daar, waar het eenige waarheid geldt, weet de schrijver zich steeds met gemoedelijken ernst en diepen eerbied uit te drukken, doch tevens zijn verhaaltrant zoo met gepasten humor te kruiden, dat het leerzame en aangename steeds hand aand gaan.

De elfde jaargang zal — wij twijfelen er niet aan, den lezers van dit Jaarboekje niet tegenvallen, maar meer nog dan de vorige boeijen. Het zij Ouders en Huisoversten gerust aanbevolen, om het onder de nuttige huislectuur op te nemen: terwijl het bovendien als Nieuwjaarsgeschenk kan dienen, 'twelk voor *Tijd en Eeuwigheid* veelzijdig nut kan stichten

---

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en J. S. DE HAAS wordt met succes gedebiteerd:

DE GEBRUIKEN EN PLEGTIGHEDEN
DER
Roomsch Katholieke Kerk,

Met Geschiedkundige Aanteekeningen, ten dienste der Katholieke Jeugd. Vrij naar het Hoogduitsch, van

JOZEF ANTONY,

Hoogleeraar te Munster.

door H. J. SONJEE, R. C. Pastoor te Noordwijk.

Tweede herziene druk.

Prijs 25 Cents.

De Uitgevers hebben den prijs van dezen 2den druk van dit voor de Jeugd zoo nuttig werkje 10 cents lager gesteld dan den eersten druk, om het boekje, dat door vele Heeren Geestelijken wordt aangeprezen, meer algemeen te verspreiden.

(2779) Al degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel en nalatenschap van de Wel-Eerwaarde Heer GERARDUS POPPE, overleden te Leur, provincie Noord-Brabant, den 8 December 1856, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van eene maand na de dagteekening dezes, aan het sterfhuis van den overledene te Leur voornoemd, Wijk K. B, N° 169, onder het adres van

LEUR, Den Executeur Testamentair,
den 16 December 1856. H. H. HEYMERIKX.

(2772) Heden is alom verzonden:

HET DERDE NOMMER VAN

DE GRONDWET,
NIEUWE HAARLEMSCHE COURANT.

Dit Dagblad verschijnt, voorloopig twee malen 's Weeks, des MAANDAGS en DONDERDAGS. Prijs voor Haarlem per 3/m. f 2.50; buiten Haarlem f 2.75.

Tot bevordering van publiciteit en ter tegemoetkoming aan veler wenschen worden ADVERTENTIEN geplaatst tegen VIJF CENTS DE REGEL.

HOOFDBUREAUX:

HAARLEM, Wijngaardstraat, N°. 38; AMSTERDAM, JOH. VISSER, O. Z. Achterburgwal bij den Korten Niezel; 's HAGE, M. M. COUVEE, Lange Pooten; ROTTERDAM, E. VAN VLIET Az.

Abonnementen worden verder alom door Postdirecteuren en Boekhandelaren aangenomen.

(2704) Bij T. C. B. TEN HAGEN te 's Gravenhage, ziet het licht:

EEN BOEKJE
OVER DEN
GOEDEN HERDER,

door IDA GRAVIN HAHN-HAHN.

Prijs 50 Cents.

Dit werkje, uit het Hoogduitsch vertaald, wordt uitgegeven ten voordeele van het **Liefdewerk van den Goeden Herder**, gevestigd te Leiderdorp.

☞ Heeren Boekhandelaren, die exemplaren in commissie wenschen te ontvangen, worden verzocht het verlangde getal exemplaren *franco* op te geven.

Bij den Drukker en Uitgever C. L. VAN LANGENHUYSEN, is van de pers gekomen en algemeen verzonden:

DE
VOLKS-ALMANAK
VOOR
NEDERLANDSCHE KATHOLIEKEN
in het jaar des Heeren
1857.

BIJ-EEN-GEBRACHT
DOOR
J. A. ALBERDINGK THIJM.

Redakteur en Uitgever hebben geen moeite noch kosten gespaard om dit jaar den **ALMANAK** belangrijker te maken dan ooit. De bundel voor 1857 sluit het eerste half dozijn almanakken af; dit is de reden dat dezelve veel dikker is dan anders. Het **Mengelwerk** bevat in plaats van **260**, niet minder dan ongeveer **350** bladzijden. Bovendien is er een extra schriftplaatjen bijgevoegd. En voor die uitbreiding betaalt men slechts 5 Cents meer. De prijs is dus, voor 1857:

45 Cents.

Maar, bij leven en welzijn, zal, te beginnen met 1858 de prijs weder teruggebragt worden op:

40 Cents.

De Uitgever is overtuigd dat deze geringe prijsverhooging aan het debiet niet schaden zal: want, ziehier den inhoud:

Een gedicht van Prof. P. VAN DER PLOEG, getiteld: *Een Processie.* — Een gedicht van Pr J. DIJCKMAN. — Een opstel, getiteld: *De Gregoriaansche Zang*, door den Hr J. A. DE RIJK. — Een gedicht van den Heer J. POELHEKKE. — Een verhaal, door den Hr JOHAN VAN ROTTERDAM, *met een plaatjen.* — Een historiesch opstel van den Heer J. WATERREUS. — Eene bijdrage van Freule DE CHATELAIN. Een verhaal van den Eerw. Heer J. J. VAN DER HORST. — De Ridder van St Jan, door den Hr J. C. A. HEZENMANS. — *De Mijnwerker*, gedicht van den Heer DAUTZENBERG. — Mededeelingen van den Heer A. D. S. — Een historiesch opstel van Dr NUYENS, getiteld: *Innocentius III.* — Een gedicht van Dr NOLET DE BRAUWERE VAN STEELAND. — *De droom eens konings*, door Mej. GERTRUDA C......... — Gedichten van Jufvrouw DOROTHEA D., van de Heeren D. DORBECK, A. RUYSCH, WILLEM J. N. H. VAN DEN BERGH, L. J. STEEMS, J. A. DE RIJK, EMILE A. H. SEIPGENS, *Fr.* G. N. t. B. en LAMBERTUS M. V., A. J. HILLENAAR. — Een historiesch verhaal, getiteld: *Op 't Hof*, door PAUWELS FOREESTIER, *met een prent en een* [illegible] — Een opstel *Over den katholieken Almanak*, door J. A. A. TH. en Eene reeks volgeestige **ANEKDOTEN.**

VEREENIGING
TOT VERSPREIDING VAN GODSDIENSTIGE TRAKTAATJES VOOR KATHOLIEKE HUISGEZINNEN
Aan alle Katholieken van Nederland.

Ieder die de veelvuldige pogingen gadeslaat, welke [illegible] genootschappen en partikulieren worden [illegible] traktaatjes in handen te spelen, kennelijk met het doel [illegible] en minonderwezen Katholiek een verkeerd begrip over onze geloofwaardigheden te doen krijgen, en daarbij in aanmerking neemt hoe noodzakelijk het is, de eens geleerde waarheden te onderhouden, en met de gebruiken onzer H. Godsdienst meer en meer bekend te maken, zal voorzeker de behoefte gevoelen aan eene gelegenheid om met geringe kosten kleine godsdienstige geschriften in katholieke huisgezinnen te verspreiden. Ten einde in deze behoefte te voorzien, zal zoo mogelijk eene Vereeniging tot stand gebragt worden, ten doel hebbende, het *bijna kosteloos* verspreiden van duizende kleine geschriften, waarin de leer onzer H. Kerk op eene duidelijke en bevattelijke wijze wordt uit een gezet, en wel vooral *die* leerpunten, waartegen de aanvallen der Protestanten het meest gerigt. De wijze *hoe* die verspreiding bijna kosteloos zal kunnen geschieden, wordt in het Prospectus, dat bij alle katholieke Boekhandelaren *gratis* verkrijgbaar is, breedvoerig uiteengezet. Men wordt beleefdelijk verzocht dit prospectus niet ongelezen ter zijde te leggen.

De Traktaatjes zullen onder **kerkelijke goedkeuring** worden uitgegeven.

Aan deze Vereeniging kan door alle Katholieken worden deelgenomen. Elke bijdrage, hoe gering ook, zal met dankbaarheid worden ontvangen. Zij, die voor minstens 75 Cents inteekenen, ontvangen daarvoor elke maand een traktaatje van 16 bladz. druks, terwijl voor de verspreiding de prijs van 12 exempl. op slechts **drie gulden** gesteld is, waar voor men NB. jaarlijks **144** boekjes ontvangt.

Allen die eenig belang in deze zaak stellen, worden uitgenoodigd hunne namen op de inteekenlijst te gaan plaatsen, en hunne bijdragen te bezorgen aan den Uitgever der Traktaatjes H. A. KANNING te *Utrecht*, of aan onderstaande H. H. Boekhandelaren, die verzocht zijn, als bijzondere correspondenten zich met de ontvangst der bijdragen te belasten.

Jaarlijks zal de rekening en verantwoording aan de deelnemers worden toegezonden.

Op plaatsen waar nog geene correspondenten zijn, kunnen partikulieren zich tegen **billijke vergoeding** met de verspreiding belasten; aanvraag daartoe, met *franco* brieven bij den Uitgever te Utrecht.

Zoodra de inteekenlijsten ontvangen zijn, zal met het drukken een aanvang worden genomen. Elkeen die dus prijs stelt op zulk eene nuttige onderneming, wordt vriendelijk uitgenoodigd zoo spoedig mogelijk eenig blijk van zijne belangstelling te geven.

ZEGT HET VOORT.

Bijzondere Correspondenten:

C. L. van Langenhuysen, J. S. de Haas, B. Lenfring, *Amsterdam;* van Osch-America, *Maastricht;* F. B. Banning, *Oldenzaal;* G. J. van Leeuwen, *Leyden;* A. M. van Dijk, *Delft;* J. T. Sommer, *Almelo;* P. H. Saan, *Groningen;* J. O. van Gruisen, *Leeuwarden;* Wed. J. v. Gemert & Zoon, *Tilburg;* H. W. Morgen, *Bergen-op-Zoom;* C. Pothast, *Nijmegen;* J. M. W. Waanders, *Zwolle;* J. Hermans, *Breda;* P. Golterman, *Dordrecht;* H. Wolters, *Amersfoort;* L. Veerman, *Heusden;* L. van Gemert, *Waalwijk;* N. Vermeulen, *Arnhem;* W. H. Reterink, *Schiedam;* Erven P. T. Braam, *Rotterdam;* Gebr. Verhoeven, *'s Bosch;* C. P. Hijnsbergen, *Haarlem;* R. T. Daamen, *Terborgh;* F. C. Kuipers, *Helder;* F. A. van den Heuvel, *Ravestein;* A. H. Koestal, *Deventer;* J. E. Schweigman, *Edam;* Wed. J. R. van Dieren, *Grave.* (2770)

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.